

Олександр В. Щур

СИСТЕМНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

У статті досліджено системні проблеми державного регулювання інноваційного розвитку підприємств в Україні в умовах сучасних економічних трансформацій. Обґрунтовано, що ефективність інноваційної діяльності значною мірою залежить від якості державної політики, яка в вітчизняних умовах характеризується фрагментарністю, недостатньою узгодженістю та обмеженою результативністю.

Визначено ключові групи проблем державного регулювання, зокрема фінансові, податково-економічні, інституційні та інфраструктурні обмеження. Проаналізовано низький рівень фінансування інноваційної діяльності, нестабільність стимулюючих механізмів, розбалансованість інституційної системи управління та слабкий розвиток інноваційної інфраструктури. Окрему увагу приділено проблемам комерціалізації результатів науково-дослідної діяльності та трансферу технологій.

Обґрунтовано, що зазначені проблеми мають системний характер і формують взаємопов'язаний комплекс обмежень, які стримують інноваційний розвиток підприємств. Запропоновано їх узагальнення у вигляді структурованої класифікації, що дозволяє сформулювати цілісне бачення подолання державного регулювання.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок про те, що державне регулювання інноваційного розвитку підприємств в Україні характеризується наявністю системних проблем, які мають комплексний та взаємопов'язаний характер. Незважаючи на наявність окремих інструментів підтримки інноваційної діяльності, їх застосування не забезпечує формування цілісного та ефективного механізму стимулювання інновацій. Ключовими обмеженнями виступають недостатній рівень фінансового забезпечення, недосконалість податкових та економічних інструментів, інституційна розбалансованість системи державного управління та слабкий розвиток інноваційної інфраструктури. У сукупності ці фактори формують середовище, у якому інноваційна діяльність підприємств розвивається повільно та не забезпечує необхідного рівня конкурентоспроможності. Існуючі проблеми мають системний характер і не можуть бути вирішені шляхом реалізації окремих заходів. Необхідним є формування узгодженої державної політики, спрямованої на забезпечення взаємодії фінансових, економічних, інституційних та інфраструктурних механізмів підтримки інноваційного розвитку.

Подальший розвиток системи державного регулювання має бути орієнтований на підвищення ефективності використання ресурсів, забезпечення стабільності стимулюючих інструментів, посилення координації між інституціями та створення умов для розвитку інноваційної інфраструктури. Це дозволить

сформувати передумови для активізації інноваційної діяльності підприємств та підвищення їх ролі у забезпеченні економічного зростання.

Ключові слова: *інноваційний розвиток; державне регулювання; інноваційна діяльність; фінансові обмеження; податкові стимули.*